SIRDARYO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2022- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari)

Tadbirkorlik subyektlari iqtisodiyotni rivojlantirish, aholi bandligi va daromadlarini oshirishda muhim omildir. Ushbu soha vakillarini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash maqsadida, oxirgi yillarda Prezidentimizning ko‘plab farmon va qarorlari qabul qilindi.

Jumladan, tadbirkorlik faoliyatini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish, turli ruxsatnomalar olish va boshqa ko‘plab xizmatlar tartib-qoidalari soddalashtirildi. Bu borada qulaylik yaratish uchun Davlat xizmatlari agentligi va uning joylardagi markazlari tashkil etildi. Tadbirkorlik subyektlarining huquqlari va qonuniy manfaatlarini himoya qilish bo‘yicha vakil (Biznes-ombudsman) devoni tashkil qilindi.

Barcha hududlarda tadbirkorlar murojaatlarini qabul qilib, hal etishga ko‘maklashadigan Bosh vazir qabulxonalari tashkil etildi. Vazirlar Mahkamasi huzurida Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishni qo‘llab-quvvatlash davlat jamg‘armasi faoliyati yo‘lga qo‘yildi. Tijorat banklari tomonidan tadbirkorlarga ajratilayotgan kreditlar hajmi oshdi.

Oxirgi yillarda hukumatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlarining faoliyatini yanada rivojlantirish va barqaror faoliyat ko‘rsatishini ta’minlash maqsadida yaratib berilayotgan shart-sharoitlar va qulayliklar natijasida faoliyat ko‘rsatayotgan hamda yangi tashkil etilayotgan korxona va tashkilotlar soni yildan-yilga sezilarli ravishda oshib bormoqda.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risidagi mazkur ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi huzuridagi Davlat xizmatlari agentligi ma’lumotlar bazasi asosida, 2022- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlar soni

(1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Ro‘yxatdan o‘tgan korxonalar
18 468
104,1 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar
16 895
101,7 %

Yangi tashkil etilgan korxonalar (2022-yilning yanvar-oktabr oylarida)
1 901
8,1 %

Mamlakatimizda qulay ishbilarmonlik muhitini yaratish va tadbirkorlikni jadal rivojlantirish borasida qator ijobiy o‘zgarishlar amalga oshirilmoqda. O‘z o‘rnida, tadbirkorlik subyektlarini davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yish borasida ham qonunchilikda muhim qarorlar qabul qilinib, davlat ro‘yxatidan o‘tkazish va hisobga qo‘yishni avtomatlashtirilgan tizimi bosqichma-bosqich ishlab chiqilib, amaliyotga tadbiq qilinmoqda. Bu esa aholi hamda xorijiy investorlarning o‘z shaxsiy biznesini yo‘lga qo‘yish va rivojlantirish uchun muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda.

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda va o‘tgan yilga nisbatan o‘sish sur’ati bilan)

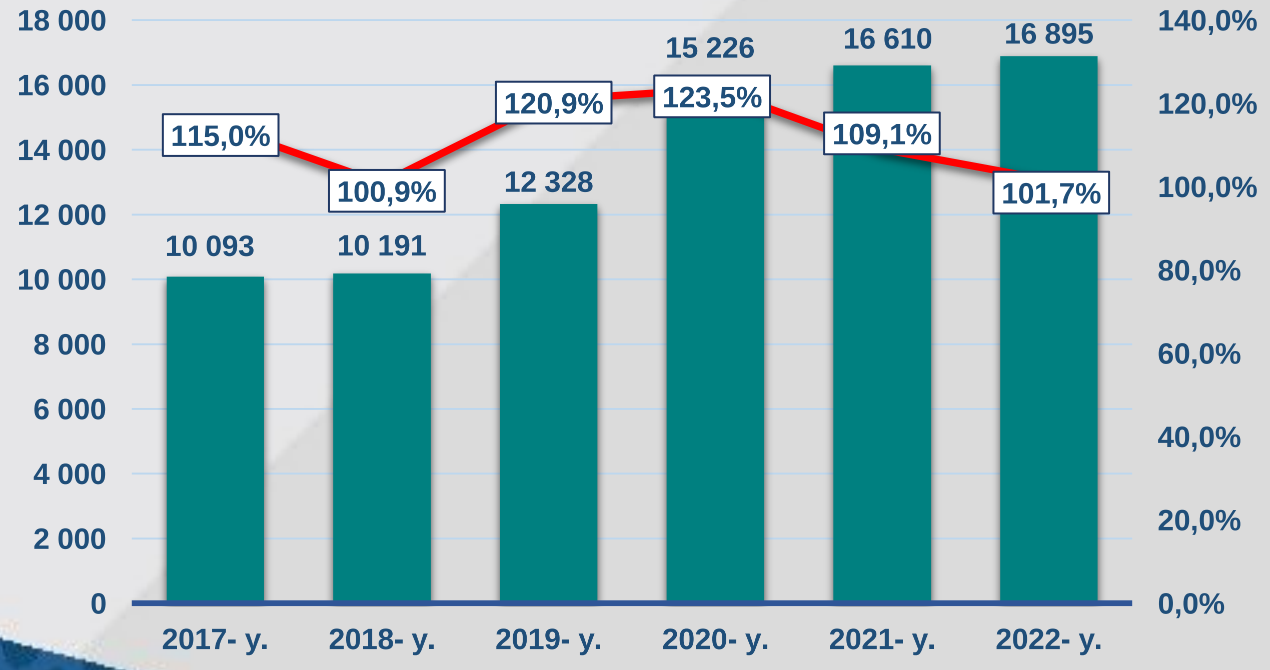

Faoliyat ko‘rsatayotgan tijorat korxonalari soni

*(tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha
2022- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)*

11 569
Mas’uliyati cheklangan jamiyat

357
Oilaviy korxona

84
Unitar korxona

2 433
Xususiy korxona

20
Aksiyadorlik jamiyati

297
Boshqa korxonalar

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha, yanvar-oktabr oylarida)

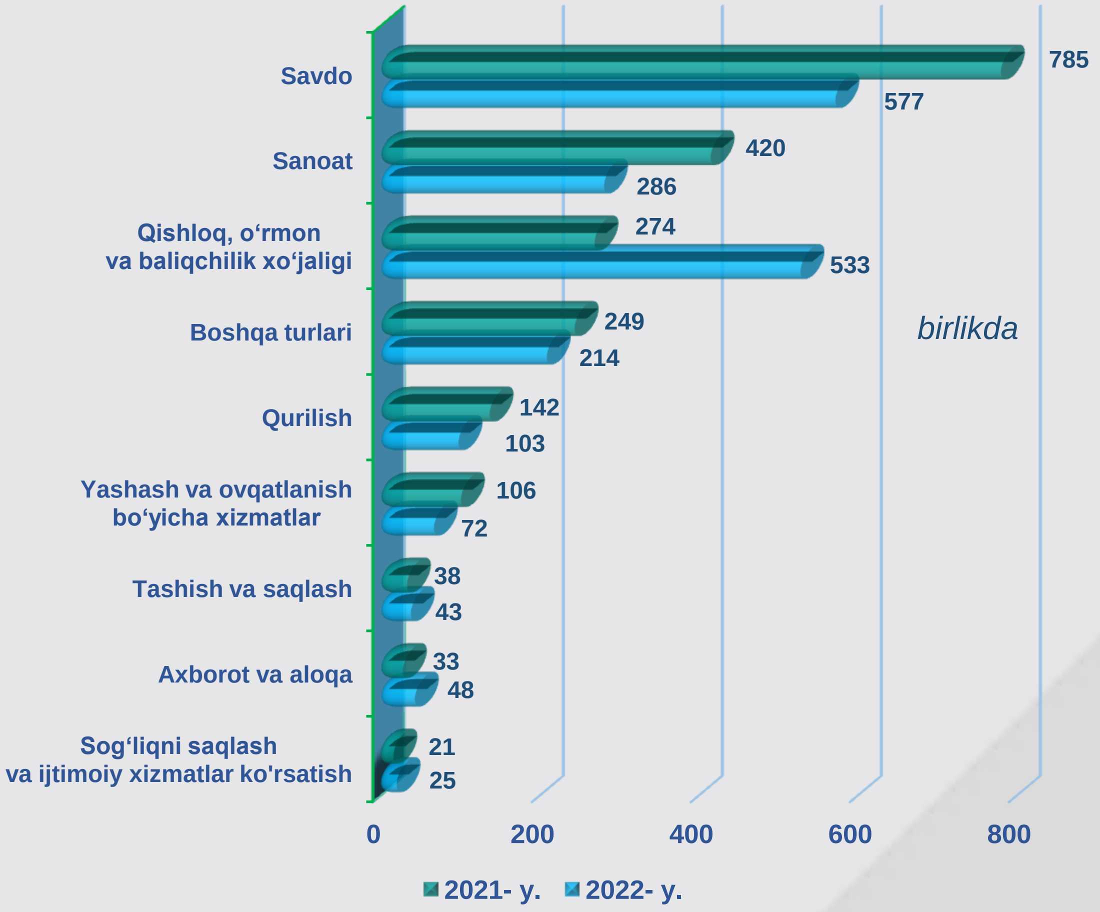

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni

(yanvar-oktabr oylarida, birlikda)

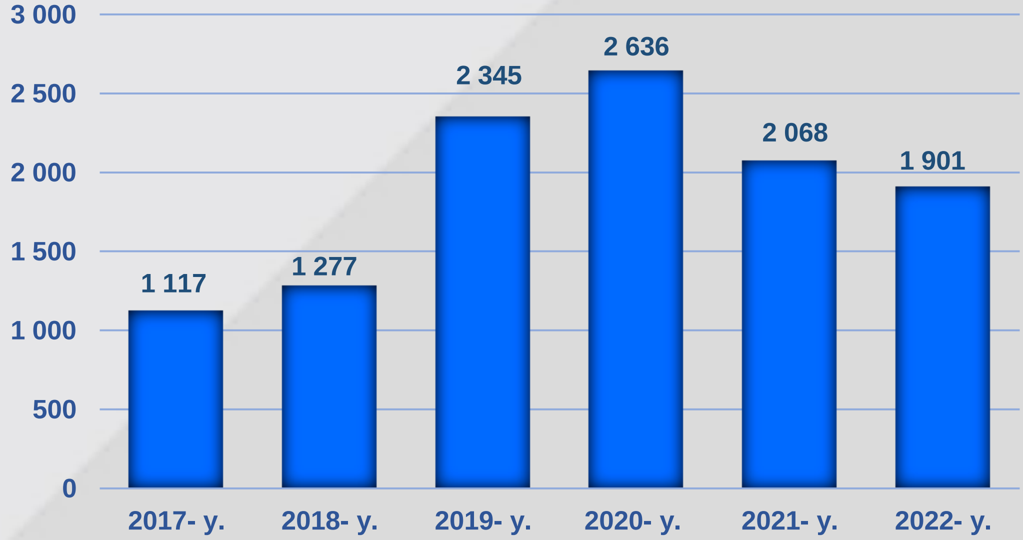

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

(1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 12,8 foizga oshdi

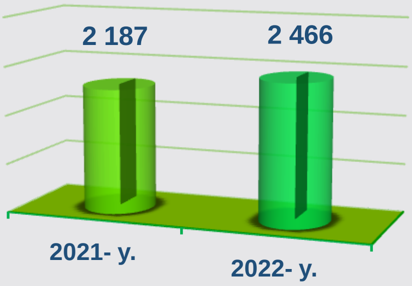

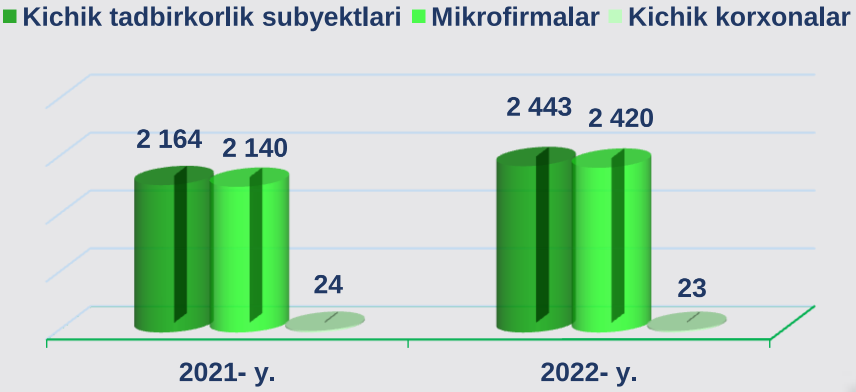

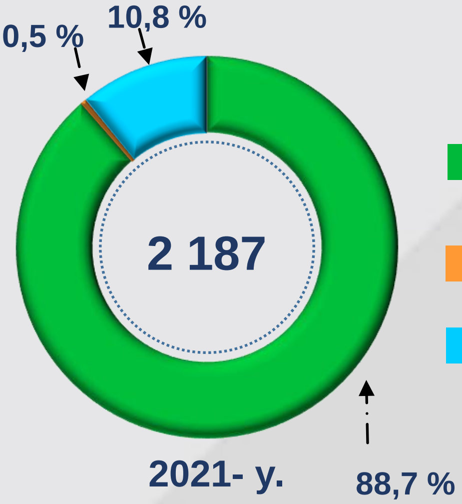

Dehqonchilik, chorvachilik, ovchilik va bu sohalarda xizmat ko‘rsatish

O‘rmon xo‘jaligi

Baliqchilik xo‘jaligi

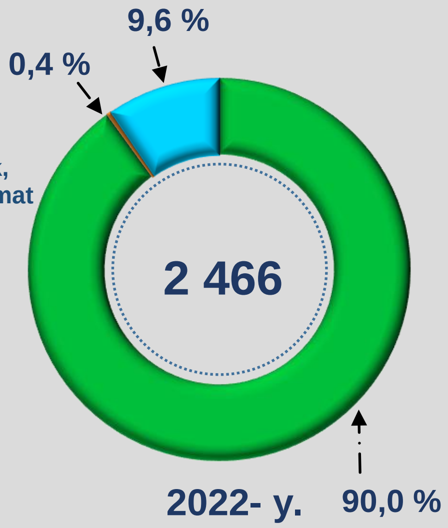

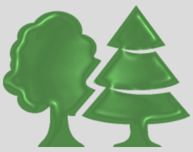

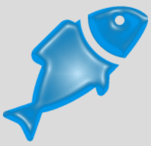

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 1,6 foizga kamaygan.

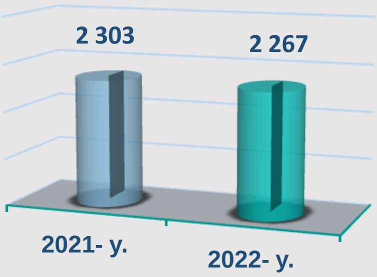

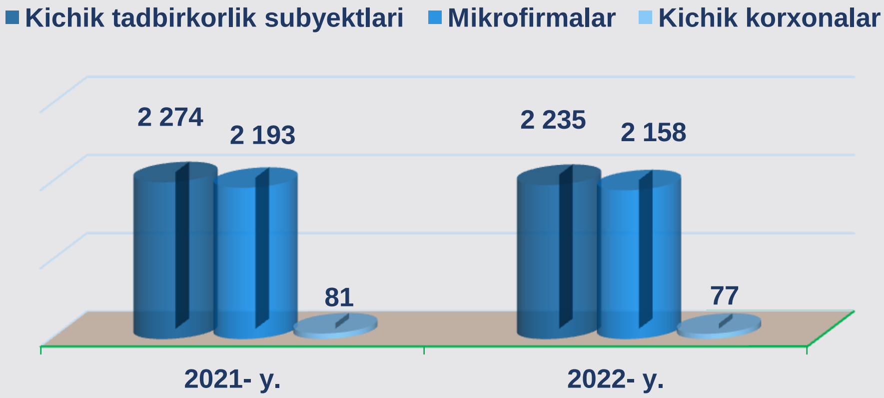

113

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

2 097

Ishlab chiqarish sanoati

15

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash

42

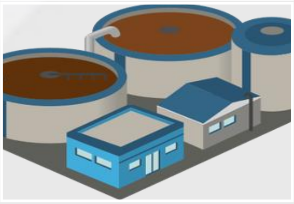

Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish

2022- yil 1- *noyabr* holatiga ko‘ra, sanoat korxonalari va tashkilotlari soni 2 267 tani tashkil etib, o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 1,6 % ga kamaygan.

Jami sanoat korxonalari va tashkilotlari kamayishining asosiy omili – (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan), ishlab chiqarish (qayta ishlash) sanoatida – 2,1 % ga (jami sanoatdagi ulushi 92,5 %), elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash – 25,0 % ga (jami sanoatdagi ulushi 0,7 %) kamayganligini, tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash – 110,8 % ga (jami sanoatdagi ulushi 4,9 %), suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilishning 110,5 % ga (jami sanoatdagi ulushi 1,9 %) ko‘payishini ko‘rish mumkin.

Qurilish faoliyati bilan shug'ullanayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- noyabr holatiga ko'ra, birlikda)

Jami faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o'tgan yilning shu davriga nisbatan ***1,6*** *foizga oshdi*

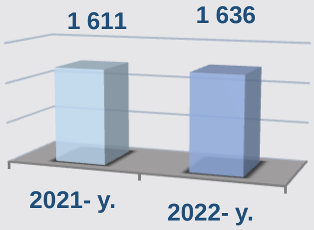

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

1,4
foizga oshdi

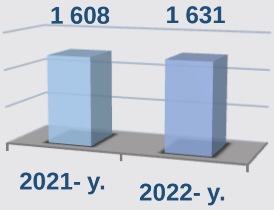

Mikrofirmalar

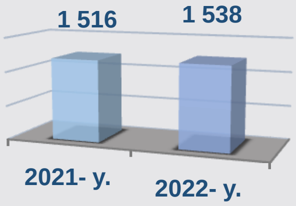

Kichik korxonalar

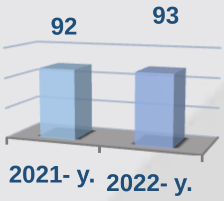

Mas'uliyati cheklangan jamiyatlar

4,6
foizga oshdi

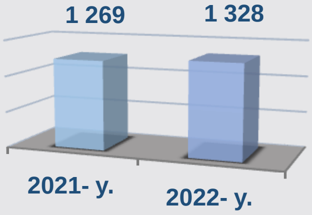

Oilaviy korxonalar

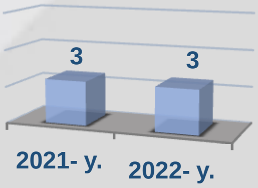

Faoliyat ko'rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

33,3
foizga oshdi

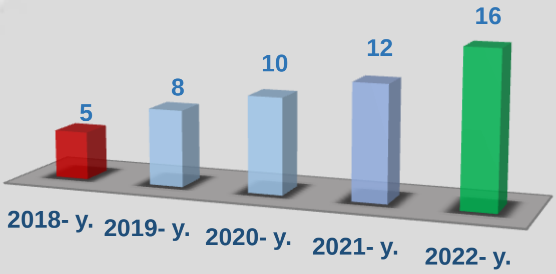

Xususiy korxonalar

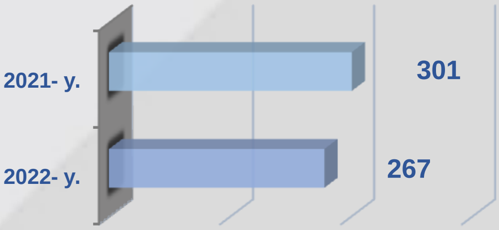

11,3
foizga kamaydi

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 0,1 foizga oshdi.

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

0,1 foizga oshdi

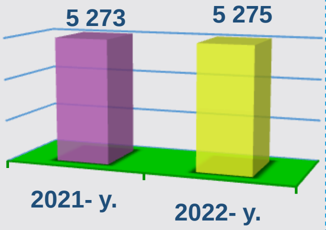

Mikrofirmalar

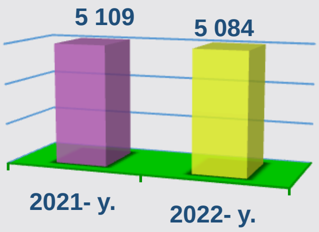

Kichik korxonalar

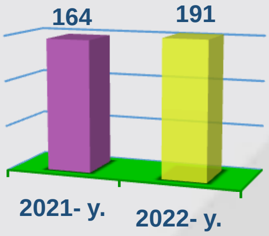

Mas’uliyati cheklangan jamiyatlar

5,5 foizga oshdi

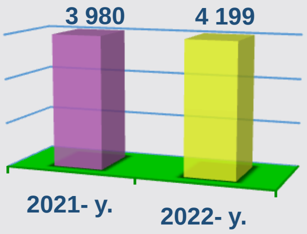

Oilaviy korxonalar

14,0 foizga oshdi

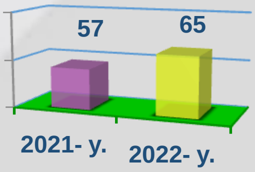

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

O‘tgan yilga nisbatan **34,8** foizga oshdi

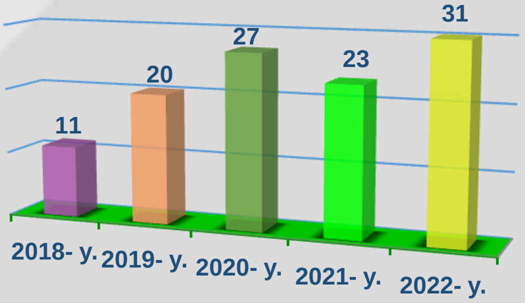

Xususiy korxonalar

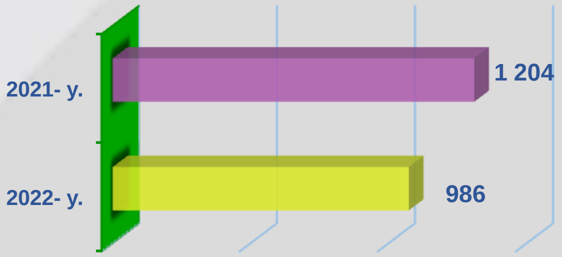

18,1 foizga kamaygan

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

(2022- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

16 143 ro‘yxatdan o‘tgan
- **551** kichik korxonalar
- **15 592** mikrofirmalar

14 694 faoliyat ko‘rsatayotgan
- **537** kichik korxonalar
- **14 157** mikrofirmalar

1 805 2022- yilda yangi tashkil etilgan
- **19** kichik korxonalar
- **1 786** mikrofirmalar

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

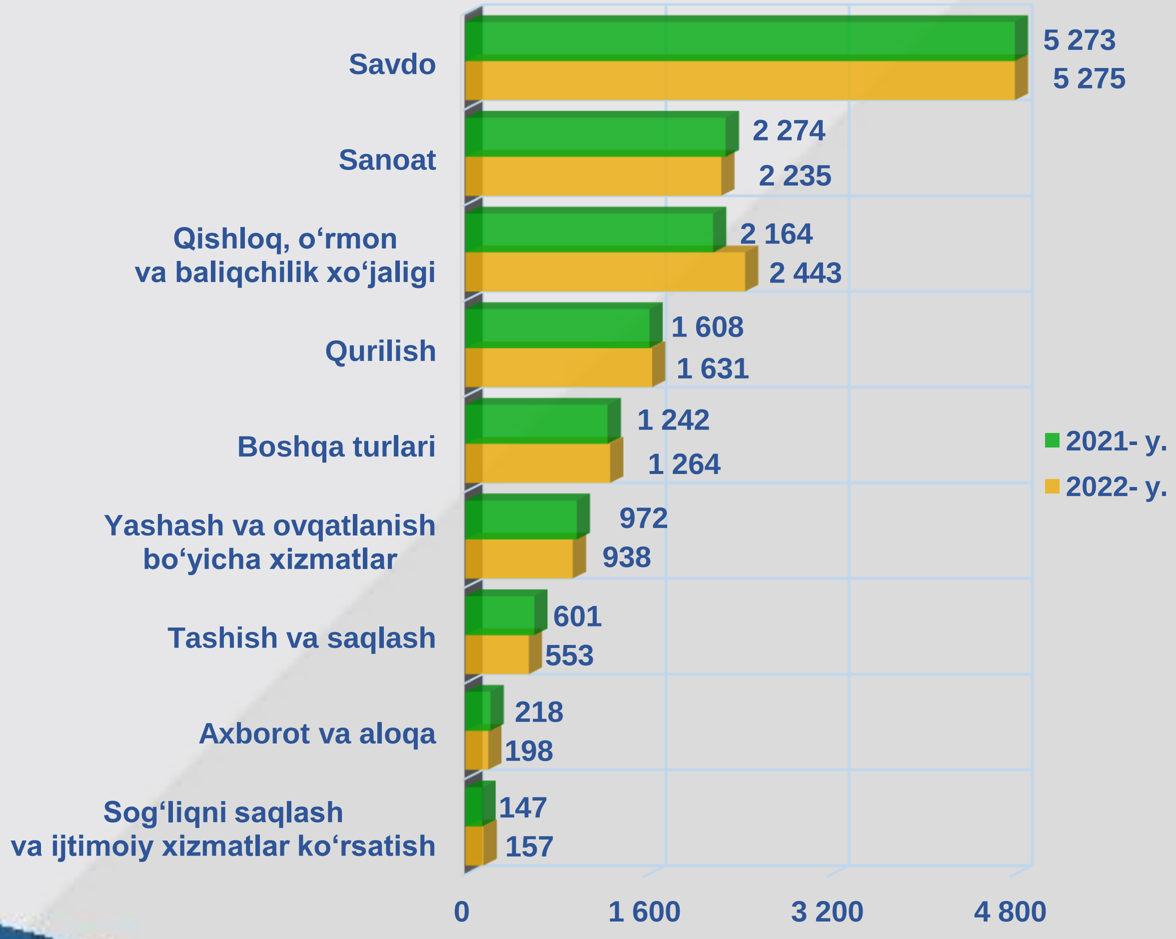

Oilaviy korxonalar soni

(1- noyabr holatiga ko'ra, birlikda)

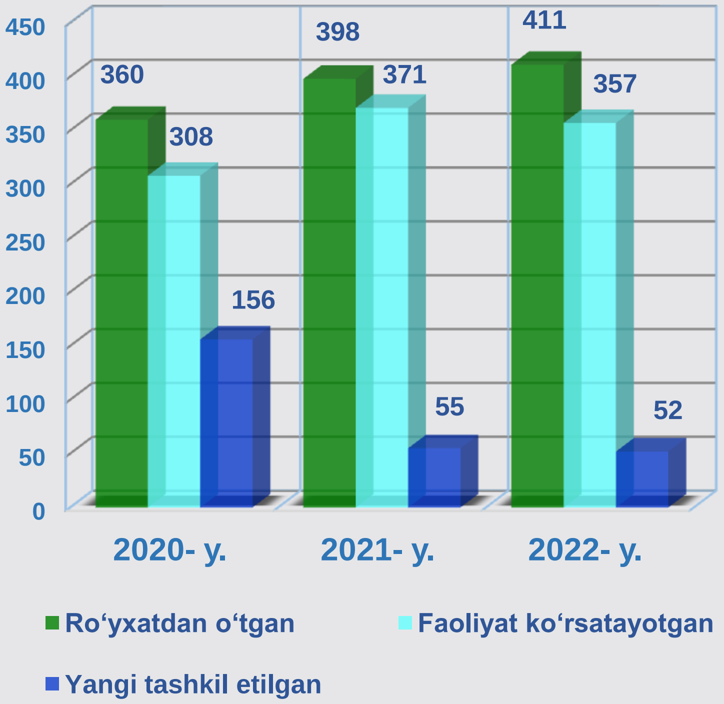

Tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan oilaviy korxonalar soni 2022- yilning 1- noyabr holatiga ko'ra 411 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 13 taga yoki 3,3 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 357 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 14 taga yoki 3,8 % ga kamayganligini ko'rish mumkin.

2022- yil yanvar-oktabr oylarida yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalar soni 52 tani tashkil etganligini ko'rish mumkin.

Mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni

(1- noyabr holatiga ko'ra, birlikda)

Tashkiliy-huquqiy shakli bo'yicha ro'yxatdan o'tgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 2022- yilning 1- noyabr holatiga ko'ra 12 669 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 1 072 taga yoki 9,2 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

Faoliyat ko'rsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 11 569 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 673 taga yoki 6,2 % ga oshganligini ko'rish mumkin.

2022- yil yanvar-oktabr oylarida yangi tashkil etilgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlar soni 1 620 tani tashkil etib, bu ko'rsatkich o'tgan yilning shu davriga nisbatan 182 taga yoki 10,1 % ga kamayganligini ko'rish mumkin.

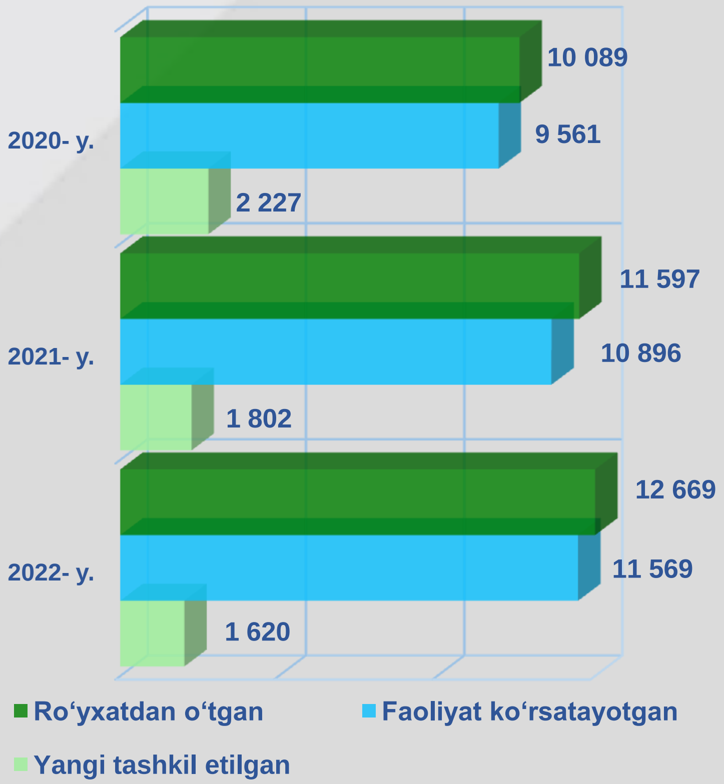

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

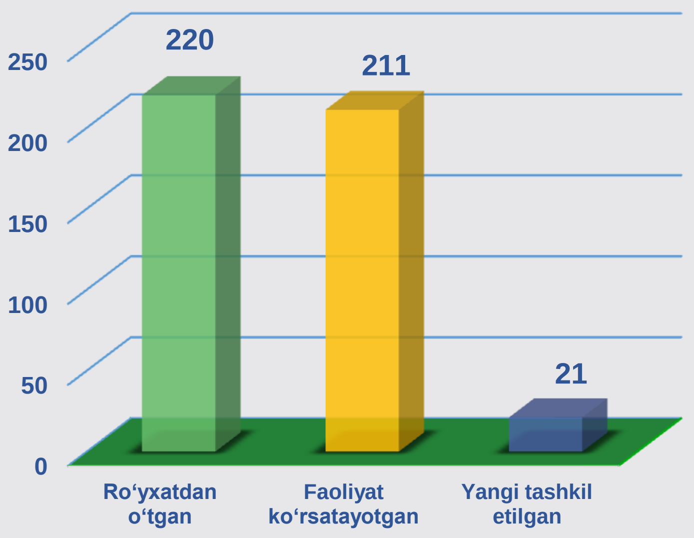

Ro‘yxatdan o‘tgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar soni 2022- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra 220 tani tashkil etib, ulardan 211 tasi yoki 95,9 % faoliyat ko‘rsatmoqda. Bu ko‘rsatkich o‘tgan yilning shu davriga nisbatan olganda 27 taga yoki 13,9 % ga oshganligini ko‘rish mumkin.

2022- yilning yanvar-oktabr oylarida Sirdaryo viloyatida 21 ta xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar yangi tashkil etildi.

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(2022- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

Jami faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy soni o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 2,4 foizga kamaygan

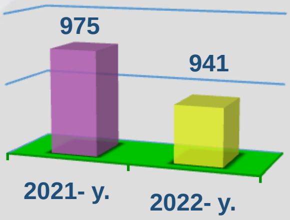

Kichik tadbirkorlik subyektlari soni

Mikrofirmalar

Kichik korxonalar

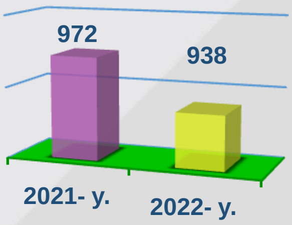

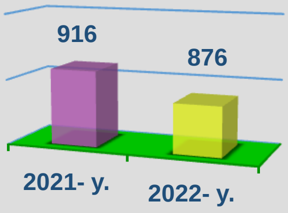

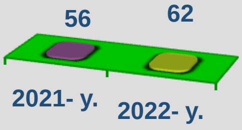

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning davlatlar kesimida soni

(2022- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

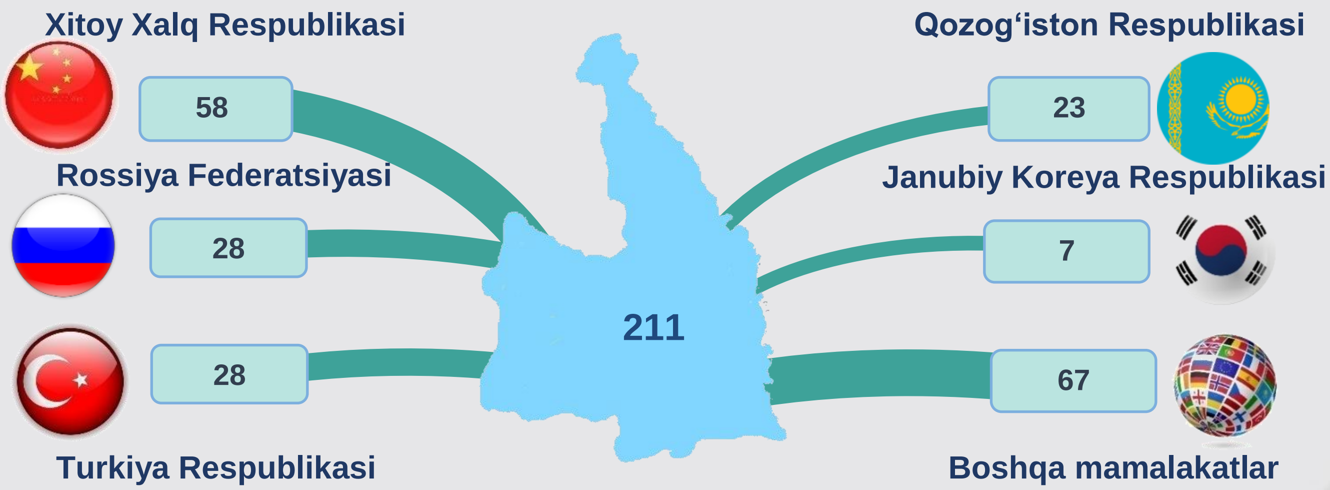

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni

(iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

	2018- yil	2019- yil	2020- yil	2021- yil	2022- yil
Jami	**106**	**149**	**188**	**184**	**211**
shu jumladan:					
Qishloq, o‘rmon va baliq xo‘jaligi	9	10	16	18	26
Sanoat	72	100	118	118	115
Qurilish	5	8	10	12	16
Savdo	11	20	27	23	31
Tashish va saqlash	4	5	4	4	4
Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar	1	-	2	1	4
Axborot va aloqa	-	2	2	1	2
Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish	-	-	-	-	1
Boshqa turlar	4	4	9	7	12

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni

(1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

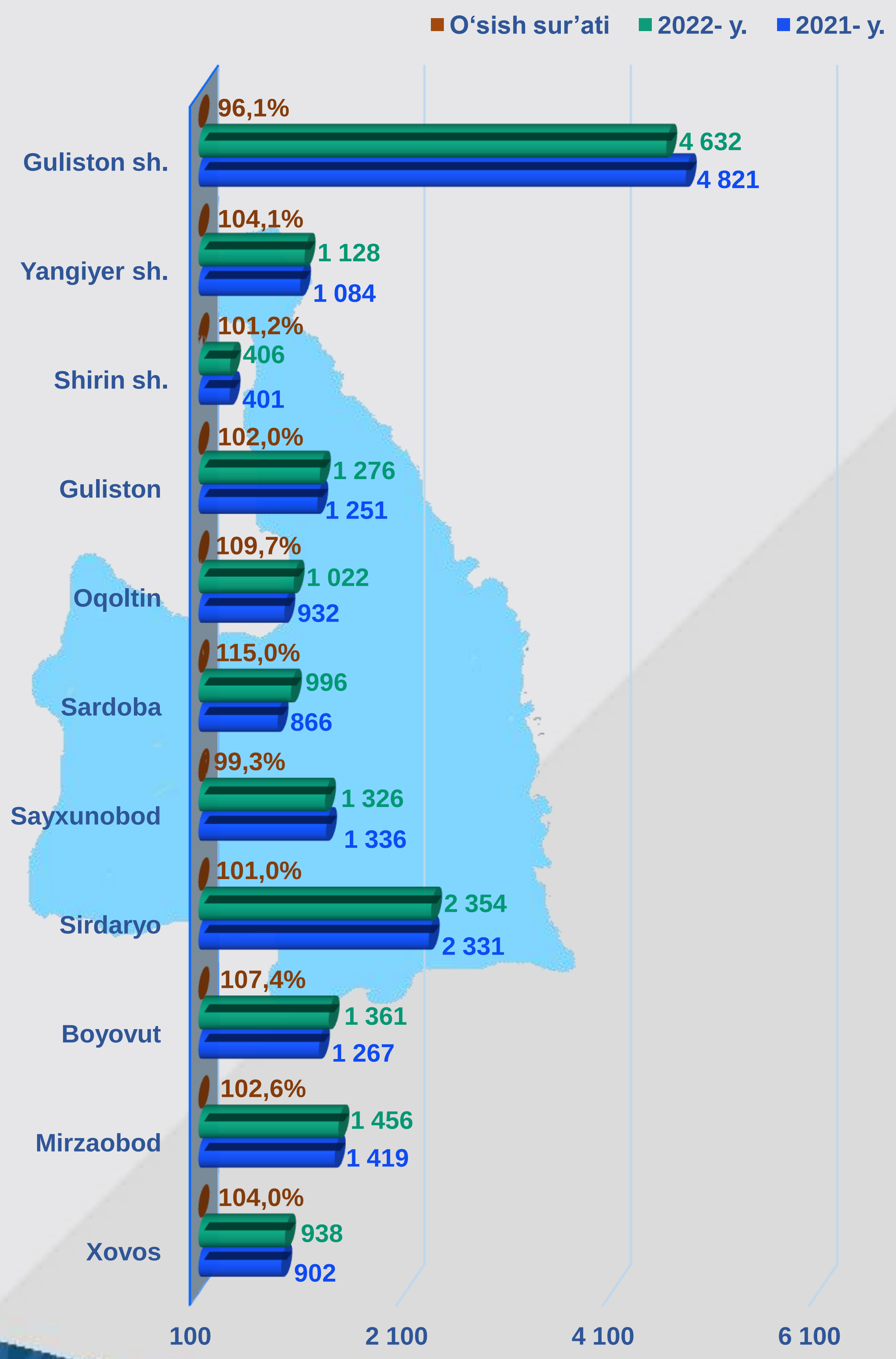

Hududlar kesimida xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni

(2022- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

	Jami	*shundan:*	
		qo‘shma korxona	xorijiy korxona
Sirdaryo viloyati	211	114	97
Guliston sh.	49	25	24
Yangiyer sh.	21	9	12
Shirin sh.	6	5	1
Oqoltin	7	3	4
Boyovut	9	4	5
Sayxunobod	12	8	4
Guliston	9	3	6
Sardoba	10	7	3
Mirzaobod	24	11	13
Sirdaryo	57	37	20
Xovos	7	2	5

Xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalarning asosiy qismi Sirdaryo tumanida 57 ta (umumiy miqdoridagi ulushi 27,0 %), Guliston shahrida 49 ta (23,2 %), Yangiyer shahrida 21 ta (9,9 %), Mirzaobod tumanida 24 ta (11,4 %) hamda Sayxunobod tumanida 12 tani (5,7 %) tashkil etadi.

Ro‘yxatdan o‘tgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo‘yicha soni

(2022- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, birlikda)

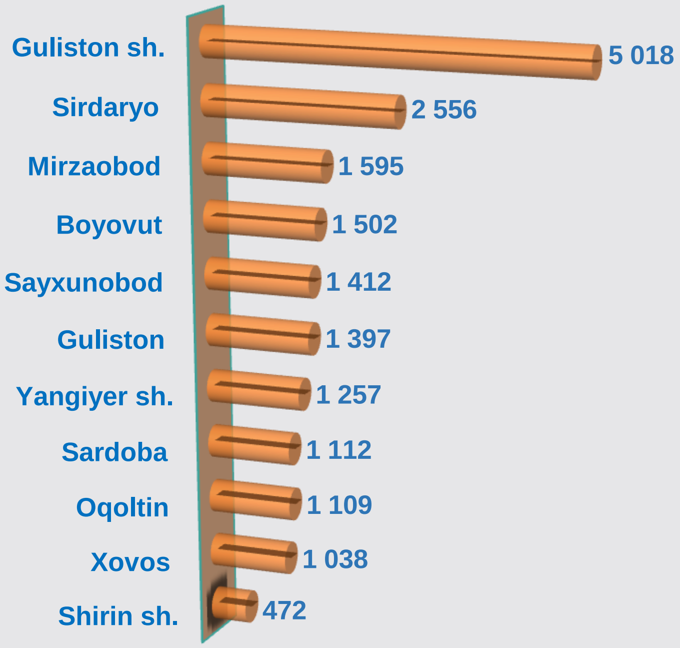

2022- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, ro‘yxatdan o‘tgan 18 468 ta korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi Guliston shahri (27,2 %), Yangiyer shahri (6,8 %), Shirin shahri (2,6 %), Sirdaryo (13,8 %), Sayxunobod (7,7 %), Boyovut (8,2 %), Guliston (7,6 %), Mirzaobod (8,6 %), Oqoltin (5,9 %), Xovos (5,6 %), Sardoba (6,0 %) tumanlari hissalariga to‘g‘ri keladi.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlarning hududlar bo‘yicha soni

(2022-yil yanvar-oktabr oylarida, birlikda)

2022- yil yanvar-oktabr oylarida yangi tashkil etilgan 1 901 ta korxona va tashkilotlar hududlar kesimida taqsimlanganda, ularning ulushi Guliston shahri (22,0 %), Yangiyer shahri (5,4 %), Shirin shahri (2,3 %), Sirdaryo (13,6 %), Sayxunobod (6,2 %), Boyovut (9,3 %), Guliston (8,4 %), Mirzaobod (7,5 %), Oqoltin (9,2 %), Xovos (5,1 %), Sardoba (11,0 %) tumanlari hissalariga to‘g‘ri keladi.

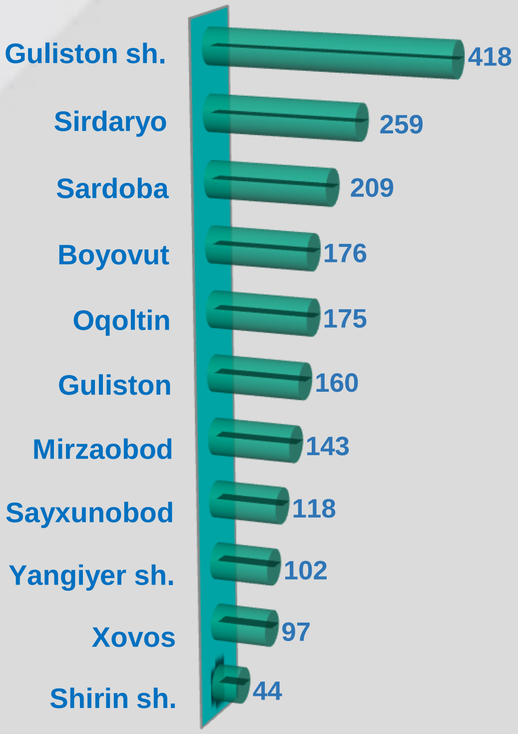

Faoliyat koʻrsatayotgan oilaviy korxonalarning hududlar kesimidagi soni

(2022- yil 1- noyabr holatiga koʻra, birlikda)

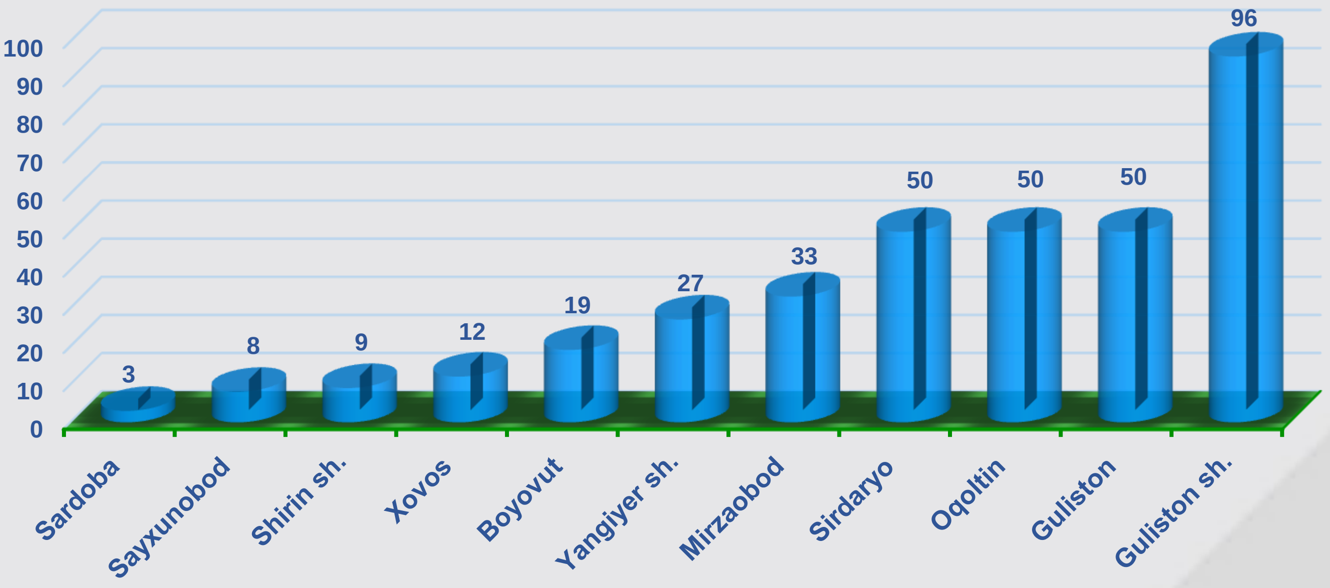

Faoliyat koʻrsatayotgan mas'uliyati cheklangan jamiyatlarning hududlar kesimidagi soni

(2022- yil 1- noyabr holatiga koʻra, birlikda)

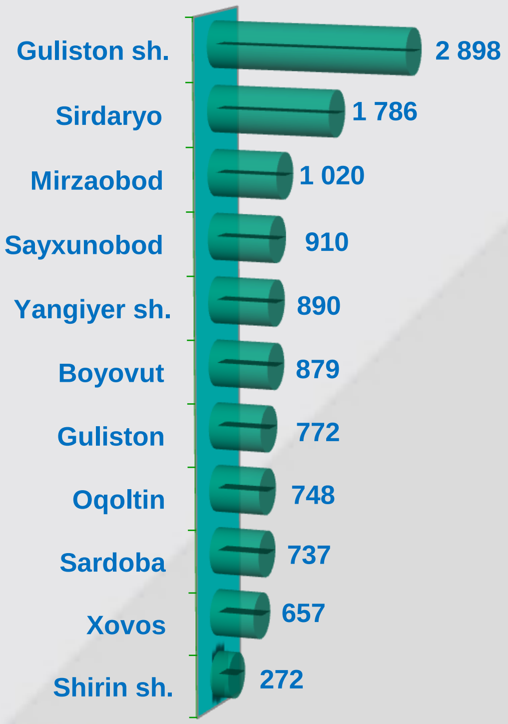

2022- yil 1- noyabr holatiga koʻra, faoliyat koʻrsatayotgan 11 569 ta mas'uliyati cheklangan jamiyatlar hududlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi Guliston shahri (25,0 %), Yangiyer shahri (7,7 %), Shirin shahri (2,4 %), Sirdaryo (15,4 %), Sayxunobod (7,9 %), Boyovut (7,6 %), Guliston (6,7 %), Mirzaobod (8,8 %), Oqoltin (6,5 %), Xovos (5,7 %) va Sardoba (6,3 %) tumanlari hissalariga tegishli.

Hududlar kesimida jami xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalarning qo‘shma korxona va xorijiy korxonalarga taqsimlanishi

(2022- yil 1- noyabr holatiga ko‘ra, jamiga nisbatan ulushi, % da)

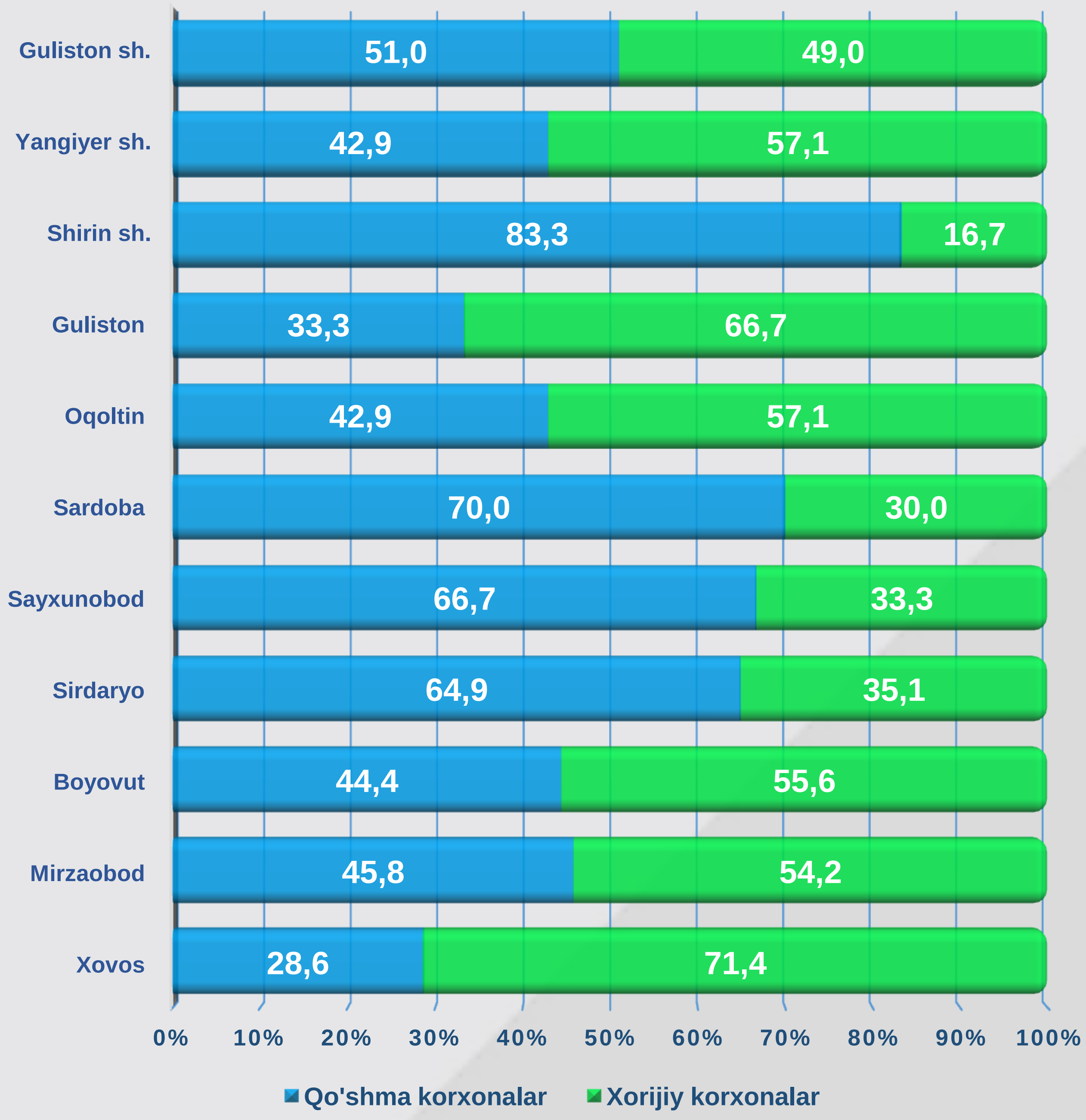

2017-2021- yillarda rivojlanishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha “Harakatlar strategiyasi”ning uchinchi muhim yo‘nalishi - xalqaro iqtisodiy hamkorlikni yanada rivojlantirish hisoblanadi. Xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar sonini o‘sib borishi, eng avvalo, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining qonuniy asoslari takomillashib borayotgani bilan izohlanadi.

Yangi tashkil etilgan oilaviy korxonalarning hududlar bo‘yicha soni

(2022-yilning yanvar-oktabr oylarida, birlikda)

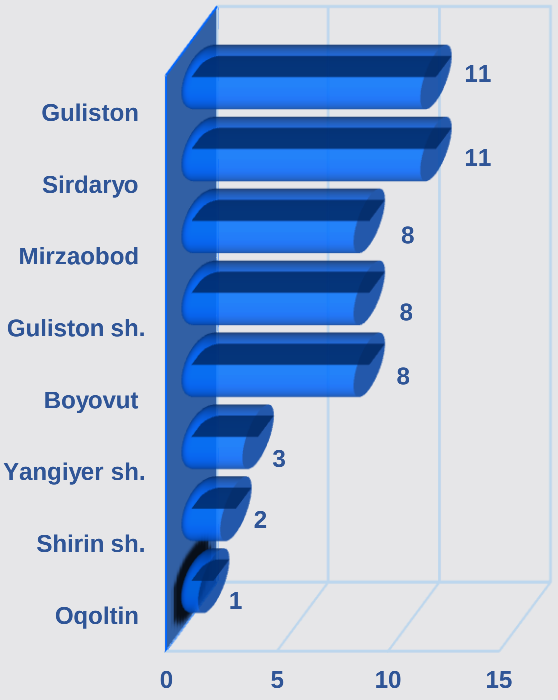

2022- yilning yanvar-oktabr oylarida, yangi tashkil etilgan 52 ta oilaviy korxonalar hududlar kesimida taqsimlanganda ularning ulushi Guliston shahri (15,4 %), Yangiyer shahri (5,8 %), Shirin shahri (3,8 %), Sirdaryo (21,2 %), Boyovut (15,4 %), Guliston (21,2 %), Oqoltin (1,8 %) Mirzaobod (15,4 %) tumanlari ulushiga to‘g‘ri keladi.

Hududlar kesimida yangi tashkil etilgan kichik korxona va mikrofirmalar soni

(2022-yilning yanvar-oktabr oylarida, birlikda)

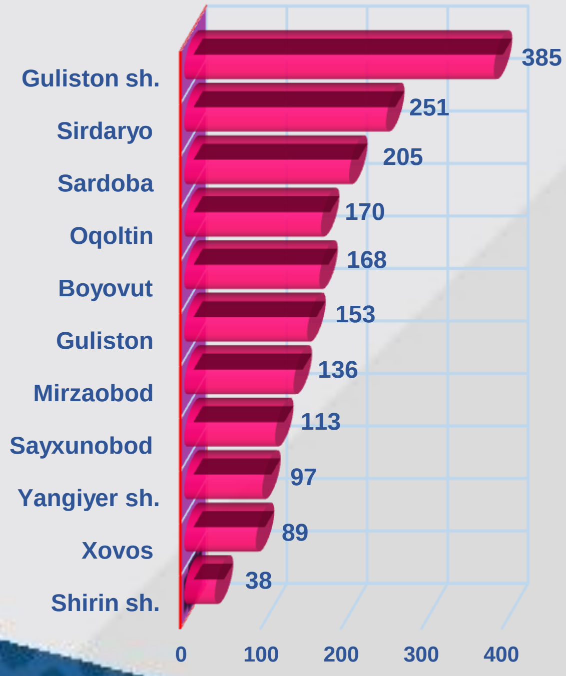

O‘tgan yilga nisbatan % da

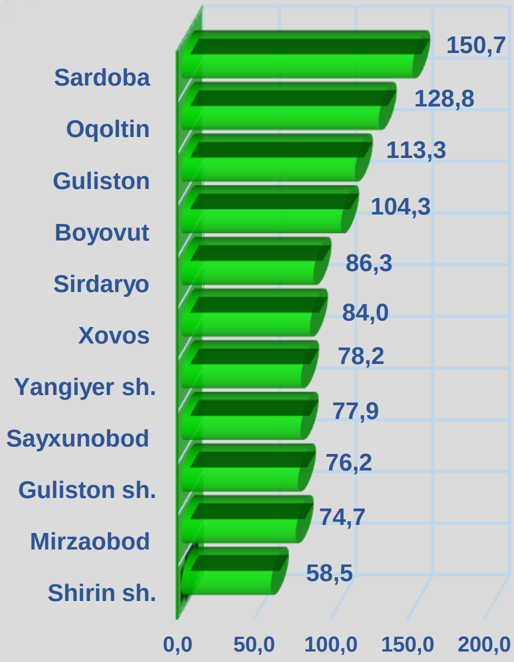

Statistik ko‘rsatkichlarga izohlar

Korxonalar va tashkilotlarning yagona davlat registri - axborot-ma’lumotnoma tusidagi, vaqti-vaqti bilan yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo‘lgan avtomatlashtirilgan tizim hisoblanadi hamda yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxona va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan korxona va tashkilotlar - ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar - ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda davlat statistika organlariga moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar - ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Kichik korxona va mikrofirmalar - O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 275-son qarorining 1-ilovasiga muvofiq kichik tadbirkorlik subyektlariga ajratiladi.

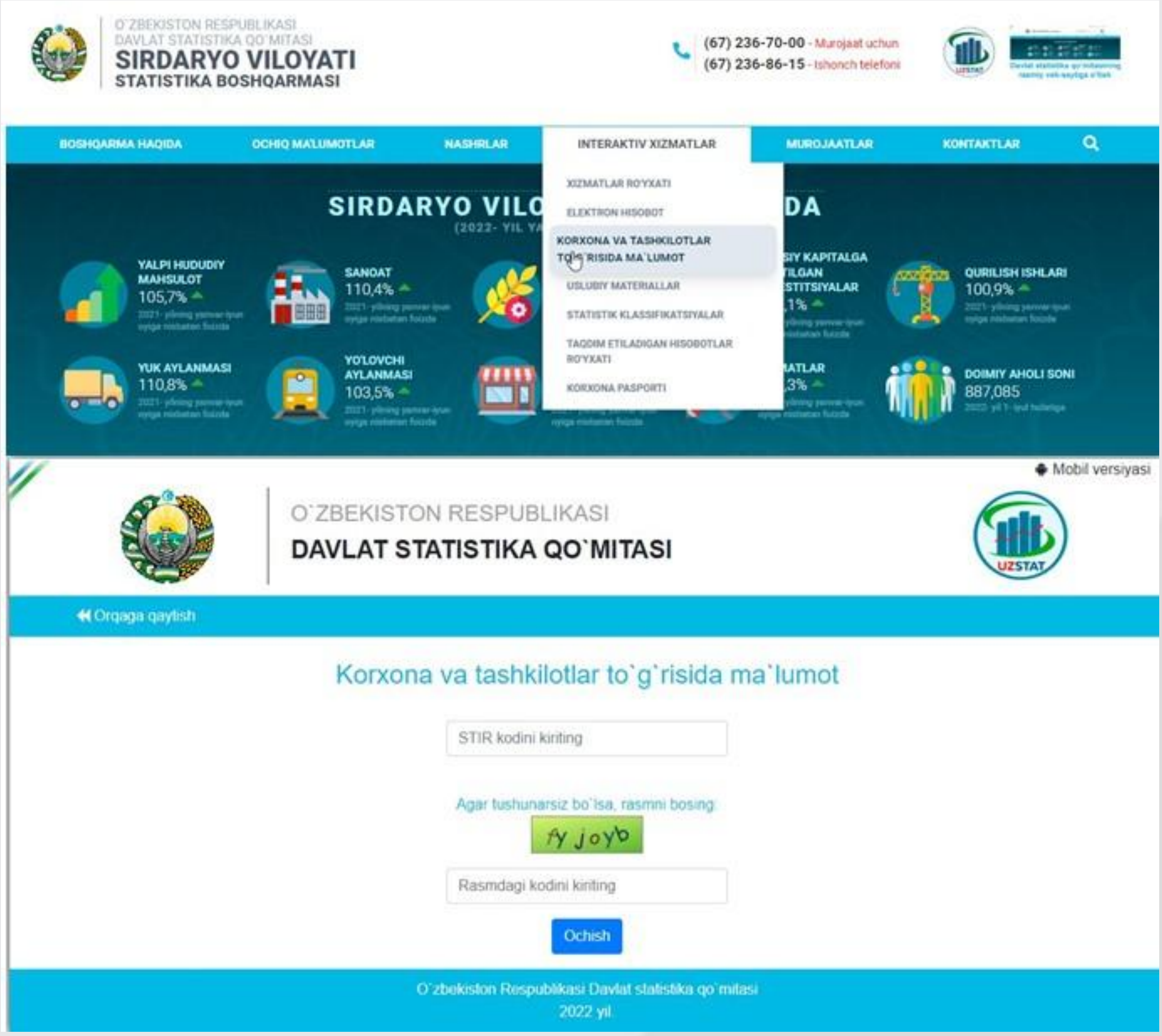

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Davlat statistika qo‘mitasining **www.stat.uz** va Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasining **www.sirstat.uz** rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasi
Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: (67) 236-86-37